

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 71. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992359944032/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

briand som satanisk Katicisme, hos Sénancour som følsom og romantisk Ateisme, her som Oprør mod Samfundsordenen, der forenes med Sværmeri for Messiaden; Blandingens Beskaffenhed er forskellig, men Grundtrækket er det samme overalt.

Det viser sig nu i Romanen, at Eulalias Ægtemand ikke er lykkeligere end hendes ulykkelige Elsker. Han har mistet sin Ungdomselskede ved Døden og kan aldrig glemme dette Tab, end ikke ved Eulalias Side; han er Vidne til Charles' og Eulalias Kærlighed, og for ikke at staa dem i Vejen, tager han Gift og dør ofter at have bedet de Elskende om Forladelse for den Genvordighed, han ufrivilligt har voldt dem «ved sit usalige Liv». Det er umuligt at forestille sig en føjeligere Ægtemand. De Elskende viser sig imidlertid ikke mindre ædle end han; Eulalia er særlig for højhertet til at ville benytte sig af et saa sørgeligt Dødsfald. Hun gaar i Kloster og Charles drukner sig i Donaufoden. To Selvmord og en Selv-Indespærring i Nonneklostret er i hin Tid den regulære Afslutning.

Saa lidet betydende denne Roman nu end er som Aandsværk, saa interessant er den som historisk Vidnesbyrd. Det varede kun kort, før Nodier hævdede sig over det Udviklingsstrin, hvorpaa han stod som dens Forfatter. Vi vil genfinde ham paa højere Udviklingsstadier af den franske Literatur. Ingen har hyppigere skiftet Ham end han, og Sommerfuglen er skønnere end Larven.

VII

Den, der i Literaturens Historie bevæger sig fra en Variant af et vist Tidsrums Type til en anden, bærer sig tilnærmelsesvis ad som Naturforskeren, der forfølger en og samme Grundforms Omdannelse, f. Eks. Armens til Ben, til Pote, til Vinge, til Luf igennem forskellige Arter i Zoologien. Den næste Variation af Grundtypen, der forekommer mig værd at studere, er Benjamin Constant's *Adolphe*, Helten i den berømte politiske Forfatters eneste poetiske Værk. *Adolphe* er mindre glimrende end René, mindre forsagende end Obermann, men han fremstiller den samme urolige og utilfredse Slægt. Ogsaa han er i Familie med Werther, men han er Barn af Skuffelsens Tidsalder ligesom René. *Adolphe* udkom først efter Kejserdømmets Fald, men den